

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101212

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старовіт Оксана Миколаївна
2. Oksana Starovit

Кваліфікація: д.філософ, 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9465-3381

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-12-2023

Спеціальність за освітою: Обладнання фармацевтичної та мікробіологічної промисловості.
Менеджмент

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID2973

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.58, 10.41, 85.33.07

Тема дисертації:

1. Охорона прав інтелектуальної власності на «зелені» технології
2. Protection of intellectual property rights on "green" technologies

Реферат:

1. Розділ 1 Загальна характеристика сфери «зелених» технологій: правові засади. У підрозділі 1.1. «Зелені» технології як сфера правового регулювання: історико-правові засади та особливості виникнення, проаналізовано законодавчі акти, міжнародних конференцій та багатосторонніх екологічних угод, зокрема Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату і Кіотський протокол, Конференцію з питань сталого розвитку ООН – «РІО+20: Майбутнє якого ми хочемо», де відбулося обговорення питань екологічно чистої, ресурсозберігаючої, зеленої економіки, Цілі сталого розвитку до 2030 року та Паризьку угоду), Європейський зелений курс. Новий план дій з циркулярної економіки (2020 р.). де важливими пунктами обговорення було ліцензування майнових прав інтелектуальної власності та передачі технологій, особливо країнам, що розвиваються. В підрозділі 1.2. Генеза виникнення поняття «зелених» технологій та їх класифікація, вперше в національному правовому просторі запропоновано поняття «зелених» технологій та «зелених» інновацій.

Охарактеризовано теоретичні засади виникнення поняття «зелені» технології та окреслено його правову сутність через призму юридичної науки. Детально сформульована класифікація «зелених» технологій. Встановлено, що «зелені» інновації виступають головною рушійною силою для зеленого зростання та розвитку циркулярної, ресурсоефективної економіки. Визначено, що концепція «зеленого» зростання виступає інструментом досягнення Цілей сталого розвитку, де головними постулатами стійкого розвитку є екологічна рівновага, економічний розвиток та соціальна справедливість між поколіннями. Зазначено, що в основі досягнення Цілей сталого розвитку, а також повторного використання ресурсів та зменшення негативного впливу на екологію є розвиток, впровадження та розповсюдження «зелених» технологій. В Підрозділі 1.3. Стандартизація у сфері «зелених» технологій підкреслено важливість стандартизації, а саме гармонізації національних стандартів з міжнародними, в тому числі сертифікації та маркування продукції згідно з національними стандартами. Встановлено, що стандарти встановлюють вимоги щодо системи розумного міста, якості повітря та води, небезпечних матеріалів, «зеленого» будівництва та «зеленого» сільського господарства, сталої мобільності, тому їх прийняття впливає на три стадії циклу «зелених» технологій: виробництво, використання та кінцевий термін служби інноваційних продуктів. Розділ 2 Охорона прав інтелектуальної власності у сфері «зелених» технологій. В підрозділі 2.1. Роль права інтелектуальної власності в сфері «зелених» технологій розглянуто особливості набуття охорони прав інтелектуальної власності на «зелені» технології та заходи, які необхідно здійснити для розробки, впровадження та розповсюдження «зелених» технологій. Визначено, що режими правової охорони інтелектуальної власності виступають регулятивними механізмами, які сприяють технологічним інноваціям, де особливого значення набуває патентне законодавство. У підрозділі 2.2. Роль сертифікаційних знаків в сфері «зелених» технологій виявлено основні підходи до тлумачення поняття сертифікаційного знаку, розглянуто його правове регулювання в інших країнах та зазначено на необхідності створення в Україні спеціального правового режиму сертифікаційних знаків, а також створення реєстру сертифікаційних знаків. В підрозділі 2.3. Особливості програм прискореної експертизи заявок на винаходи та корисні моделі у сфері «зелених» технологій увагу приділено світовим тенденціям розгляду прискореної експертизи патентних заявок у сфері «зелених» технологій, наголошено на важливості створення сприятливих умов для «зелених» інновацій та запровадження програми прискореної експертизи патентних заявок на «зелені» технології в Україні. Розділ 3. Управління інтелектуальною власністю у сфері «зелених» технологій. У підрозділі 3.1. Моделі обміну та стратегії управління інтелектуальною власністю у сфері «зелених» технологій розглянуто особливості стратегій управління інтелектуальною власністю в сфері «зелених» технологій, проаналізовано існуючі моделі обміну «зеленими» технологіями, трансфер технологій та розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності на технологію. Зазначено, що права інтелектуальної власності є важливим політичним інструментом для стимулювання інновацій, вони дають економічні стимули для розробки нових технологій і сприяють поширенню інновацій та впорядковують відносини, що становлять фундамент укладення договорів на взаємовигідних умовах. Досліджено правові підстави застосування механізмів примусового ліцензування для сфери «зелених» технологій. У підрозділі 3.2. Управління інтелектуальною власністю у сфері «зелених» технологій в Україні: правове забезпечення, розглянуто передумови для формування Національної стратегії «зеленого» зростання до 2030 року, що сприятиме досягненню вуглецевої нейтральності, а також Політики управління інтелектуальною власністю в сфері «зелених» технологій, що стосується досягнення Цілей сталого розвитку України.

2. Chapter 1 General description of the green technologies sector: legal framework. Subsection 1.1. "Green" technologies as a sphere of legal regulation: historical and legal foundations and peculiarities of emergence, where it was analysed of legislative acts, international conferences and multilateral environmental agreements, including the UN Framework Convention on Climate Change and the Kyoto Protocol, the UN Conference on Sustainable Development - "Rio+20: The Future of the World", «The Future We Want", which discussed the issues of clean, resource-efficient, green economy for sustainable development, the Sustainable Development Goals (SDG) by 2030 and the Paris Agreement, the European Green Deal, and the New Circular Economy Action Plan, where licensing of intellectual property rights and technology transfer, especially to developing countries. In subsection

1.2. Genesis of the concept of "green" technologies and their classification, the concepts of "green" technologies and "green" innovations are proposed for the first time in the national legal space. The author characterizes the theoretical foundations of the concept, its legal essence through the prism of legal science. The classification of "green" technologies is formulated in detail. It is established that green innovations are the main driving force for green growth and development of a circular, resource-efficient economy. It is determined that the concept of "green" growth is a tool for achieving the SDG, where the main postulates of sustainable development are ecological balance, economic development and social justice between generations. It is noted that the basis for achieving the SDG, as well as for reusing resources and reducing the negative impact on the environment, is the development, implementation and dissemination of "green" technologies. In Subsection 1.3. Standardization in the field of "green" technologies emphasizes the importance of standardization, namely the harmonization of national with international standards, including certification and labeling of products in accordance with national standards. It is established that the standards set requirements for the smart city system, air and water quality, hazardous materials, green construction and green agriculture, and sustainable mobility, so their adoption affects the three stages of the green technology cycle: production, use and end-of-life of innovative products. Chapter 2 Protection of Intellectual Property (IP) Rights in the Field of "Green" Technologies. Subsection 2.1. The Role of IP Rights in the Field of Green Technologies discusses the peculiarities of obtaining intellectual property rights protection for green technologies and the measures to be taken for the development, implementation and dissemination of green technologies. It is determined that IP legal protection regimes are regulatory mechanisms that promote technological innovation, where patent law is of particular importance. In subsection 2.2. The Role of Certification Marks in the Field of "Green" Technologies identifies the main approaches to the interpretation of the concept of a certification mark, considers its legal regulation in other countries and points out the need to create a special legal regime for certification marks in Ukraine, as well as to create a register of certification marks. Subsection 2.3. Peculiarities of the Programs of Accelerated Examination of Applications for Inventions and Utility Models in the Field of Green Technologies focuses on the global trends in the examination of accelerated patent applications in the field of green technologies, emphasizes the importance of creating favorable conditions for green innovations and the introduction of a program of accelerated examination of patent applications for green technologies in Ukraine. Chapter 3. Intellectual Property Management in the Field of Green Technologies. Subsection 3.1. Models of exchange and strategies for IP management in the field of green technologies discusses the features of strategies for managing IP in the field of green technologies, analyzes existing models of exchange, technology transfer and disposal of IP rights to technology. It is noted that IP rights are an important policy tool for stimulating innovation, they provide economic incentives for the development of new technologies and promote the spread of innovation and regulate the relations that form the basis for concluding contracts on mutually beneficial terms. The legal basis for the use of compulsory licensing mechanisms for the field of "green" technologies is investigated. Subsection 3.2. IP Management in the Field of Green Technologies in Ukraine: Legal Support, the prerequisites for the formation of the National Green Growth Strategy until 2030, which will also contribute to the achievement of carbon neutrality, as well as the Policy on IP Management in the Field of Green Technologies related to the achievement of the SDG of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Старовіт О. М., Ярмолюк А. А. Правова охорона «зелених» технологій у межах концепції відкритих інновацій. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2021. Vol. 2, № 2 (38). С. 174–180. (Старовіт О. М. – 50 %, Ярмолюк А. А. – 50 %).
- 2. Старовіт О. М. «Зелені» технології та система охорони інтелектуальної власності: поняття та особливості набуття правової охорони. Право і суспільство. 2022. № 4. С. 94–100.
- 3. Старовіт О. М. Моделі обміну «зеленими» технологіями: зарубіжний досвід та особливості трансферу технологій в Україні. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". 2023. № 3 (6). С. 79–87. DOI: 10.25313/2520-2308-2023-3-8643.
- 4. Старовіт О. М. Інститут примусового ліцензування «зелених» технологій: проблеми та перспективи для України. Право і суспільство. 2023. № 2. С. 70–76. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.11>.
- 5. Старовіт О. М. Прискорена експертиза патентних заявок на «зелені» технології: зарубіжний досвід для України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2023. № 3. С. 33–42. DOI: <https://doi.org/10.33731/32023.282170>.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; економія енергоресурсів; економія матеріалів; поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: РК № 0116U004455 РК № 0116U004456 РК № 0117U005291 РК № 0117U005290 РК № 0118U007601

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлюк Олена Павлівна
2. Olena Orliuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5145-5919

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна організація «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій»

Код за ЄДРПОУ: 44673629

Місцезнаходження: вул. Дмитра Годзенка, 1, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство економіки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Кулініч Ольга Олексіївна
- Olha Kulinich

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1337-8494

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна організація «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій»

Код за ЄДРПОУ: 44673629

Місцезнаходження: вул. Дмитра Годзенка, 1, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство економіки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Москалюк Надія Богданівна
- Nadiia Moskaliuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2972-3352

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Кашинцева Оксана Юріївна
- Oksana Kashyntseva

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2598-5614

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шабалін Андрій Валерійович

2. Andrii Shabalin

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8536-5081

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

МИРОНЕНКО Наталія Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

МИРОНЕНКО Наталія Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Троцька Валентина Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна